

❖ متولیان

❖ دبیرستان فروغ دانش پویا

جمله :

مجموعه کلماتی که
با ترتیب مشخصی در کنار یکدیگر قرار می‌گیرند
و مفهوم مشخصی را به شنونده منتقل می‌کنند

بهش می‌گیم جمله

انواع جمله از نظر پیام (محتوا) :

۱- **خبری** : گوینده تنها خبری را به شنونده منتقل می کند: **با کریمان کارها دشوار نیست.**

۲- **پرسشی** : گوینده از مخاطب سوال میکند : **خبرت هست که بی روی تو آرام نیست؟**

۳- **امری** : گوینده به مخاطب یا شنونده امر می کند : **ای که مرا خوانده ای، راه نشانم بده!**

۴- **عاطفی** : گوینده یکی از حالت های درونی مثل شادی ، غم ، افسوس ، تعجب و ...

را به شنونده منتقل می کند : **په تنهایی ناگواری که ملهی که من می
تشناسم در این کوهها رفت و آمد ندارد!**

انتهای جملات :

خبری:

- نقطه قرار می گیرد

پرسشی:

علامت سوال قرار می گیرد ؟

امری:

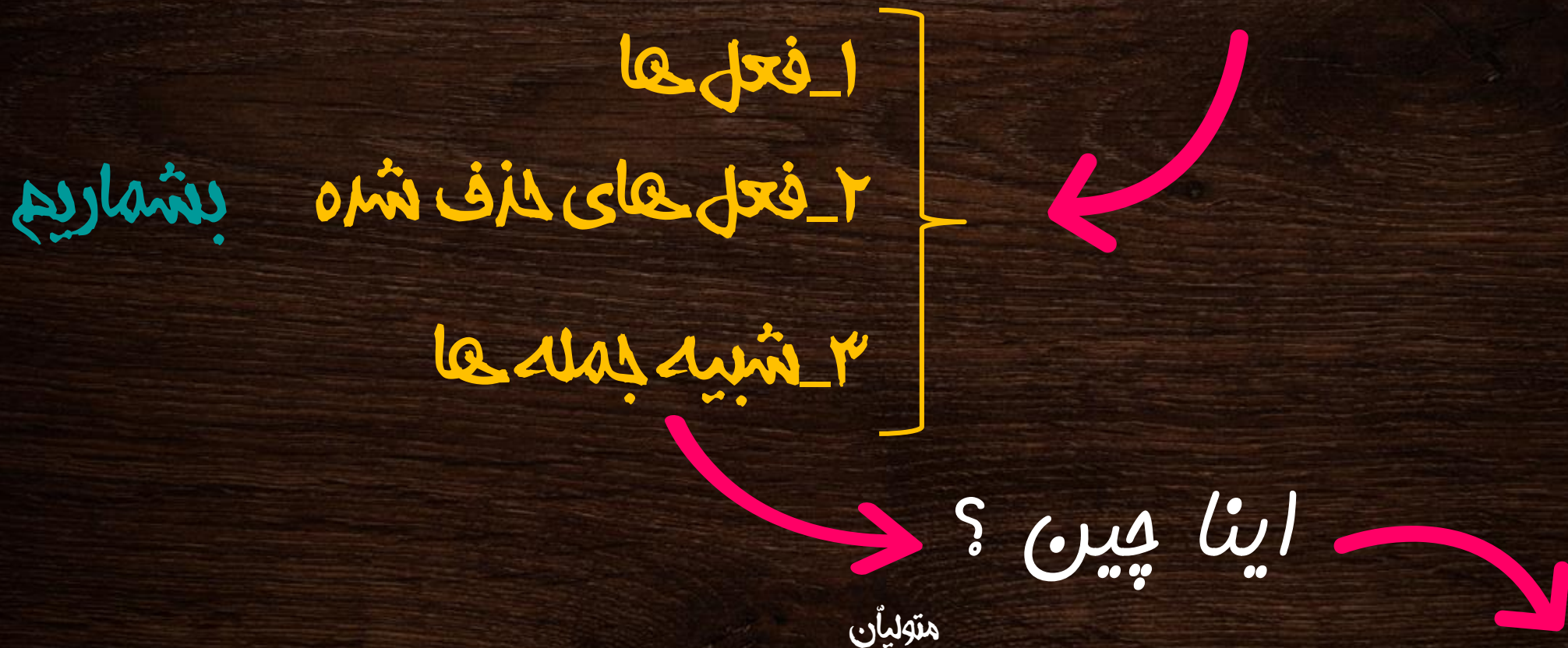
- نقطه قرار می گیرد

عاطفی:

علامت تعجب قرار می گیرد !

تعداد جمله :

برای شمارش جمله باید :

شبه جمله چیه ؟

کلمه که مفهوم جمله و دارن ولی شکل و ساختار جمله و ندارن
واسه همین بهشون می‌گیم شبه (شبيه) جمله

۱_ **منادا:** کلمه ای که مورد خطاب قرار بگیرد

حروف ندا: **ا_ ای_ یا_**

منادا

مثال: ای **فدا_** حافظا **یا حسین (ع)**،

گاهی هم منادا همراه حرف ندا **نمی آید** : **مریم** ، کتاب را بفوان.

۲_ **اصوات:** واژه هایی که برای بیان حالات درونی مانند : غم

، شادی ، تعجب ، درد ، افسوس و ... بکار می روند

مثال: آه ، افسوس ، آخ ، ای کاش ، وای ، اوه ، مباردا ، زنهار...

۳_ **عبارت های کوتاه بدون فعل:**

مثال: سلام ، دریغ ، بله ، آری ، علیک سلام ، فدا حافظ، به نام فدا

❖ **شبه جمله ها**
۳ دستن:

پس وفتی:

۱- فعل‌ها

۲- فعل‌های حذف شده ← ۹ بشماریم

۳- شبه جمله‌ها

تعداد جمله‌ها بدست میاید

تمرین :

متولیان

❖ در عبارت های زیر چند جمله ۱_ خبری ۲_ عاطفی ۳_ پرسشی ۴_ امری وجود دارد؟

۱_ بر ورق سبز برگ خط خدا را بخوان ^۱ **جمله امری**

۲_ دانه آرام بر زمین غلتید ، رفت و انشای کوچکش را خواند ^۱ ^۲ ^۳ **جمله خبری**

۳_ نان را از هر طرف بخوانی نان است ^۱ ^۲ **جمله خبری**

۴_ از شما سوال می کنم ، نام یک نفر غریبه را ، در شمار نام هایتان اضافه می کنید ^۱ ^۲

جمله اول خبری و جمله دوم پرسشی

۵_ مردم بالا دست چه صفایی دارند ^۱ **جمله عاطفی**

۶_ گران سنگ تیره دل سخت گیر ، زدش سیلی و گفت : روای پسر ^۱ ^۲ ^۳ **جمله اول و دوم خبری جمله سوم امری**

❖ عبارت زیر چند جمله است ؟

- ۱ الهی ، دلی ده که در کار تو جان بازم
- ۲
- ۳
- ۴ جانی ده ، که کار آن جهان سازیم
- ۵
- ۶ دانایی ده که از راه نیفتیم
- ۷
- ۸ بینایی ده ، تا در چاه نیافتیم
- ۹
- ۱۰ دست گیر که دست آویز نداریم
- ۱۱
- ۱۲ توفیق ده ، تا در دین استوار شویم
- ۱۳
- ۱۴ نگاه دار تا پریشان نشویم
- ۱۵

پانزده جمله

سپاسی از توجه شما

متولیان